

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir.405
tel.: +373 (0) 22 21-28-07

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-07

DECIZIE din 25 septembrie 2017 cauza nr. 74/17

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Oxana GUMENNAIA – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Lucia GAVRILIȚĂ – membră

au examinat, în ședință publică, susținerile scrise și verbale ale
petiționarului: C.I. în interesele soției C.S.
reclamatului: Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM), și
au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Pretinsa discriminare manifestată prin neacomodarea rezonabilă a convingerilor religioase.

II. Admisibilitatea obiectului plângerii

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Legea din cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr.298 din 21.12.2012.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarului

- 3.1 Petiționarul notează că polița de asigurare obligatorie de asistență medicală a soției, dna C.S. este dezactivată, iar autoritățile refuză activarea acesteia. Petiționarul menționează că refuzul autorității de a activa polița de asigurare medicală se întemeiază pe faptul neprezentării unui act de identitate valabil. Petiționarul explică că atât el, cât și soția lui, potrivit convingerilor religioase, au renunțat la numărul de identificare de stat - cod personal (IDNP), însă dispun de pașapoarte de tip sovietic. Petiționarul menționează că pașapoartele de tip sovietic de care dispun au mențiunea *Valabil pe termen nelimitat*. De asemenea, petiționarul notează că, în baza acestui act, soției i-a fost eliberată polița de asigurare medicală, care, de asemenea, are mențiunea *Valabil pe termen nelimitat*. Petiționarul declară că soția, fiind internată de urgență la spital, nu a beneficiat de serviciile medicale prevăzute de programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, deși este eligibilă de a beneficia în temeiul art. 4 alin. (4) lit. i) și j) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585 din 27.02.1998.

Susținerile reclamatului

- 3.1 CNAM susține că potrivit legislației este responsabilă de eliberarea, activarea și dezactivarea poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală. Activarea poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală se realizează de către CNAM, în conformitate cu Regulamentul privind modul de completare, eliberare și evidență a polițelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Conform regulamentului, în polița de asigurare la rubrica **numărul de identificare de stat** se transcrie codul personal al persoanei din actul de identitate care conține 13 cifre. Dna C.S. nu deține un act de identitate cu codul personal (IDNP) valabil și nu este înregistrată în sistemul informațional automatizat "Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală" al CNAM.

Astfel, CNAM este în imposibilitate legală și tehnică de a înregistra în acest sistem în baza pașapoartelor de uz intern emise de URSS (modelul anului 1974) care în conformitate cu legislația în vigoare nu sunt valabile.

Alte informații acumulate pe parcursul examinării

- 3.2 CNAS menționează că, în conformitate cu prevederile pct. 14¹ lit. a) din Regulamentul privind modul de completare, eliberare și evidență a polițelor de asigurare obligatorie de asistență medicală aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1015 din 05.09.2006, CNAS prezintă CNAM-ului listele de evidență nominală a persoanelor neangajate, asigurate din contul bugetului de stat, prevăzute la pct.13 lit. a), adică pentru pensionari și persoanele cu dizabilități severe care necesită îngrijire și/sau supraveghere permanentă din partea altei persoane cu vârstă de până la 18 ani.
- 3.3 La solicitarea Consiliului, CNAS a informat că dna C.S. este luată la evidență și figurează în lista prezentată CNAM. Totodată, CNAS a informat că dna C.S. Dmitri, începând cu 16.01.1996, se află la evidență la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ceadâr-Lunga ca beneficiară de pensie de dizabilitate și de suport financiar de stat, care se distribuie beneficiarei prin intermediul prestatorului de servicii de plată desemnat (oficiului poștal nr. 9 din Ceadâr-Lunga).

IV. Dreptul național și internațional relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** prevede că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială; **art. 36 alin. (1)** dreptul la ocrotirea sănătății este garantat; **alin. (2)** minimul asigurării medicale oferit de stat este gratuit; **alin. (3)** structura sistemului național de ocrotire a sănătății și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice.
- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 8 lit. b)** interzice orice formă de discriminare privind accesul persoanelor la servicii de asistență medicală și alte servicii de sănătate.
- 4.3 **Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585 din 27.02.1998 la art. 1 alin. (1)** menționează că asigurarea obligatorie de asistență medicală reprezintă un sistem autonom garantat de stat de protecție financiară a populației în domeniul ocrotirii sănătății prin constituirea, pe principii de solidaritate, din contul primelor de asigurare, a unor fonduri bănești destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiționate de survenirea evenimentelor asigurate (maladie sau afecțiune). Sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală oferă cetățenilor Republicii Moldova posibilități egale în obținerea asistenței medicale oportune și calitative; **art. 4 alin. (2)** asiguratul este persoana fizică sau juridică obligată prin lege să asigure riscul propriu de a se îmbolnăvi și/sau riscul de a se îmbolnăvi al altor categorii de persoane a căror asigurare este de competența lui; **alin. (4)** Guvernul are calitatea de asigurat pentru următoarele categorii de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova și aflate la evidența instituțiilor abilitate ale Republicii Moldova, specificate la alin. (9), cu excepția persoanelor obligate prin lege să se asigure în mod individual: i) persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii; lit. j) pensionarii; **alin. (9)** evidența nominală a categoriilor de persoane asigurate de Guvern, indicate la alin. (4), se ține de următoarele instituții abilitate ale Republicii Moldova: lit. d) Casa Națională de Asigurări Sociale - pentru categoriile indicate la lit. i), j) (persoane civile) și lit. l); **art. 6 alin. (2)** polița de asigurare este un document de strictă evidență și se eliberează de asigurător în baza: lit. b) listelor de evidență nominală a persoanelor asigurate din contul statului, prezentate și

actualizate de instituțiile abilitate, indicate la art.4 alin.(9); **art. 6 alin. (4)** acțiunea poliției de asigurare obligatorie de asistență medicală încetează odată cu pierderea calității de persoană asigurată în cazul: a) pierderii de către persoana asigurată din contul statului a dreptului de domiciliere în Republica Moldova; b) expirării termenului de valabilitate a poliției; c) decesului persoanei asigurate.

- 4.4 **Legea privind actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte nr.273 din 09.11.1994 la art. 3 alin. (1¹) lit. f)** buletinul de identitate provizoriu se eliberează cetățenilor Republicii Moldova, pentru întrebuintare pe teritoriul țării, în cazul persoanei care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației; alin.(1²) pentru buletinul de identitate provizoriu, termenul de valabilitate se stabilește de autoritatea emitentă și nu poate depăși un an, iar în cazul persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, buletinul de identitate provizoriu se eliberează pe un termen de 10 ani; **alin. (10) e)** buletinele de identitate se eliberează de la 45 - pe viață.
- 4.5 **Regulamentul privind modul de completare, eliberare și evidență a polițelor de asigurare obligatorie de asistență medicală aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1015 din 05.09.2006 la pct. 5** menționează că polița de asigurare se va elibera în funcție de atribuirea persoanei asigurate la una din următoarele categorii: lit. b) persoane neangajate, asigurate din contul bugetului de stat, conform legislației; **pct. 12** prevede că polițele de asigurare pentru persoanele neangajate, asigurate din contul bugetului de stat, **se eliberează în baza Listelor de evidență nominală a persoanelor neangajate, asigurate din contul bugetului de stat, conform modelului aprobat de CNAM și prezentate Agențiilor de către instituțiile responsabile de evidența acestor categorii de persoane;** **pct. 13** instituțiile responsabile de prezentarea listelor persoanelor neangajate, asigurate din contul bugetului de stat sunt: lit. a) Casa Națională de Asigurări Sociale - pentru persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii; **pct. 14¹** prin derogare de la punctele 12 și 14 a) Casa Națională de Asigurări Sociale va prezenta către CNAM listele de evidență nominală a persoanelor neangajate, asigurate din contul bugetului de stat, prevăzute la pct. 13 lit. a); **pct. 19** prima pagină conține următoarele date d) *numărul de identificare de stat* – se transcrie din rubrica respectivă din actul de identitate al persoanei în cauză și conține 13 cifre. În cazul persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, în rubrica respectivă se va indica numărul și seria actului de identitate valabil în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.
- 4.6 **Hotărârea Guvernului cu privire la stabilirea termenului de valabilitate a actelor de identitate de tip vechi nr. 21 din 16.01.2003** la pct. 1 se stabilește că termenul de valabilitate a pașapoartelor de uz intern emise de U.R.S.S. (modelul anului 1974) expiră la 1 august 2005; la pct. 2 pașapoartele de uz intern emise de URSS (modelul anului 1974) sunt valabile până la 1 septembrie 2014 pentru următoarele categorii de persoane: a) care beneficiază de pensii și alocații sociale de stat și pentru cele care domiciliază în localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), având condiția că pașaportul conține mențiuni despre cetățenia Republicii Moldova și numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP); b) care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, având condiția că pașaportul conține mențiuni despre cetățenia Republicii Moldova și „Valabil pe termen nelimitat”.
- 4.7 **Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova nr.125 din 18 februarie 2013 la pct. 22 subpunctul 6** buletinul de identitate provizoriu se eliberează cetățenilor Republicii Moldova, în cazul persoanei care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației; pct. 23 pentru buletinul de identitate provizoriu, termenul de valabilitate se stabilește de autoritatea emitentă și nu poate depăși un an, iar în cazul persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, buletinul de identitate provizoriu se eliberează pe un termen de 10 ani.
- 4.8 **Hotărârea Guvernului prin care se aprobă lista categoriilor de cetățeni ai Republicii Moldova care beneficiază de înlesniri la eliberarea actelor de identitate nr. 210 din 24.03.2014** la anexa nr. 1, pct. 1) subpunctul 2) lit. e) Actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte se eliberează cetățenilor Republicii Moldova, în mod gratuit, persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, la prima

eliberare sau la preschimbarea, declararea pierderii/furtului pașaportului de tip sovietic (*modelul anului 1974*).

- 4.9 **Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea modelelor și punerea în aplicare a actelor de identitate de tip nou nr. 53 din 17.01.2003 la pct. (2¹)** stabilește că actul de identitate provizoriu (Formularul nr.9), cu și fără codul de bare este același tip de document ca și buletinul de identitate provizoriu, are același statut juridic și se utilizează în condiții egale.
- 4.10 **Pactului Internațional cu privire la Drepturi Civile și Politice la art.18 alin. (1)** prevede că oricine are dreptul la libertatea de conștiință, gândire și religie. Acest drept include libertatea de a-și manifesta credința sau convingerile individual sau în comun cu alții, în mod public sau în privat prin rugăciuni, asistare la servicii religioase, practici și învățături.
- 4.11 **Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale la art. 9 alin. (1)** stipulează că orice persoană are dreptul la libertate de gândire, de conștiință și de religie ; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerile, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea în mod individual sau colectiv, în public sau în particular, prin cult, învățământ, practici și îndeplinirea ritualurilor; **alin. (2)** prevede că libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât cele prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru siguranța publică, protecția ordinii, a sănătății, a moralei publice, a drepturilor și a libertăților altora; **la art. 14** prevede că exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

5.1 Consiliul sintetizând pretențiile formulate, reține spre examinare următoarele aspecte:

- (i) pretinsa discriminare manifestată prin neacomodarea rezonabilă a convingerilor religioase în partea ce privește termenul de valabilitate a actelor de identitate de tip vechi
- (ii) pretinsa discriminare în acces la serviciile medicale manifestată prin neacomodarea rezonabilă a convingerilor religioase

(i) Referitor la pretinsa discriminare manifestată prin neacomodarea rezonabilă a convingerilor religioase în partea ce privește termenul de valabilitate a actelor de identitate de tip vechi

5.2 Consiliul, analizând situația cu privire la termenul de valabilitate a actelor de identitate de tip vechi, reține că, prin Hotărârea Guvernului nr. 45 din 19 ianuarie 2005, s-a stabilit că, începând cu 1 iulie 2005, pașapoartele de uz intern emise de fosta U.R.S.S. (*modelul anului 1974*) sunt valabile pe un termen nelimitat pentru pensionari și persoanele care, din considerente religioase, au renunțat la actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte al Republicii Moldova, cu condiția existenței în aceste pașapoarte a următoarelor mențiuni, confirmate prin semnătura și ștampila organului abilitat: pentru pensionari - mențiunea despre cetățenia Republicii Moldova și numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP); pentru persoanele care au renunțat la acte din considerente religioase - cetățenia Republicii Moldova și mențiunea "Valabil pe termen nelimitat". Ulterior, prin Hotărârea Guvernului nr.210 din 24 martie 2014, termenul de valabilitate a pașapoartele de uz intern emise de fosta U.R.S.S. (*modelul anului 1974*), deținute de persoanele care beneficiază de pensii și alocații sociale de stat, precum și de persoanele care, din considerente religioase, au renunțat la actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte al Republicii Moldova, a fost stabilit până la 1 septembrie 2014.

5.3 Consiliul, analizând rațiunea anulării pașapoartelor care au fost declarate *Valabile pe termen nelimitat*, notează următoarele. În opinia Consiliului, posibilitatea acordată persoanelor care, din considerente religioase, au renunțat la actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte al Republicii Moldova, de a utiliza în continuare pașapoartele de uz intern emise de fosta U.R.S.S. (*modelul anului 1974*) în condițiile prevăzute prin Hotărârea Guvernului nr. 45 din 19 ianuarie 2005, poate fi calificată drept o acomodare rezonabilă a convingerilor religioase, instituită cu scopul de a asigura unei persoane exercitarea drepturilor și libertăților fundamentale în condiții de egalitate cu ceilalți. Astfel, Consiliul menționează că eliminarea acestei acomodări (modificările operate prin HG nr. 210 din 24 martie 2014), fără a prevedea o

alternativă corespunzătoare pentru această categorie de persoane, conduce la un tratament egal al persoanelor care se află în situații diferite. Or, în conformitate cu jurisprudența CEDO¹, dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile.

- 5.4 Consiliul, examinând alternativele existente la moment pentru a determina sustenabilitatea lor, reține că, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1¹) lit. f) din Legea privind actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte nr.273 din 09.11.1994, persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, se eliberează Buletinul de identitate provizoriu (formularul nr. 9). Acesta, potrivit art. 3 alin. (1²) din Legea indicată *supra*, în cazul persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, se eliberează pe un termen de 10 ani, pentru alte situații acesta fiind eliberat pentru o perioadă ce nu poate depăși un an. De asemenea, Consiliul reține că, potrivit pct. 1) subpunctul 2) lit. e) din Hotărârea Guvernului nr. 210 din 24.03.2014, persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, la prima eliberare sau la preschimbarea, declararea pierderii/furtului pașaportului de tip sovietic (*modelul anului 1974*), buletinul de identitate provizoriu se eliberează în mod gratuit.
- 5.5 Astfel, cât privește alternativa existentă, Consiliul nu o consideră a fi una corespunzătoare în vederea acomodării rezonabile a persoanelor care, din considerente religioase, au renunțat la actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte al Republicii Moldova. În primul rând, aceasta este dezavantajoasă în partea ce ține de termenul de valabilitate. Or, actul de identitate solicitat de la 45 ani se eliberează pe viață, pe când persoanele, care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, trebuie să îl perfecteze o dată la 10 ani. În această situație, unica diferență o constituie convingerile religioase ale persoanei, care nu sunt esențiale și determinate pentru a condiționa termenul de valabilitate al actului de identitate. În alt doilea rând, înlesnirile acordate în vederea eliberării actelor de identitate se aplică doar pentru prima eliberare. Respectiv, la fiecare 10 ani persoanele, care au renunțat la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, vor fi dezavantajate și sub aspect financiar.
- 5.6 În această situație apare necesitatea reexaminării condițiilor de valabilitate a actelor de identitate pentru persoanele care au renunțat la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației și dețin pașapoarte de tip sovietic (modelul anului 1974), pentru a asigura un tratament egal al persoanelor aflate în situații analoage. Or, situația discriminatorie creată produce efecte discriminatorii și în alte sfere ale vieții persoanelor care, din considerente religioase, au renunțat la actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte al Republicii Moldova.

(ii) Referitor la pretinsa discriminare în acces la serviciile medicale manifestată prin neacomodarea rezonabilă a convingerilor religioase

- 5.7 Examinând argumentele petiționarului, Consiliul reține că polița de asigurare medicală a dnei C.S. a fost dezactivată. Această situație a fost determinat de convingerile religioase, potrivit cărora dna și dl C. au renunțat la numărul de identificare de stat - cod personal.
- 5.8 Consiliul a examinat poziția reclamatului, CNAM, care susține că, deși CNAS prezintă listele de evidență nominală, persoanele care nu dețin un act de identitate valabil conform prevederilor legale nu pot fi incluse în Sistemul Informațional Automatizat de Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală. Or, potrivit prevederilor art. 19 lit. d) din Regulamentul privind modul de completare, eliberare și evidență a polițelor de asigurare obligatorie de asistență medicală aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1015 din 05.09.2006, în polița de asigurare, în cazul persoanelor care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, în rubrica - numărul de identificare de stat se va indica numărul și seria actului de identitate valabil în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.
- 5.9 Consiliul apreciază critic această poziție din următoarele considerente. Consiliul, deși, reține că refuzul de a activa polița de asigurare medicală are la bază teme legal, notează că în această

¹ cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000

situație trebuie puse în aplicare măsuri de acomodare rezonabilă. Consiliul subliniază că acomodarea rezonabilă presupune orice modificare sau adaptare necesară și adecvată, într-un caz particular, care nu impune o sarcină disproporționată sau nejustificată atunci când este nevoie pentru a asigura unei persoane exercitarea drepturilor în condiții de egalitate cu ceilalți. Astfel, în aceste circumstanțe adaptările tehnice ale bazei de date a Sistemului Informațional Automatizat de Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală este necesară și adecvată pentru a asigura dnei C.S. Dmitri să beneficieze de poliță de asigurare medicală gratuită din partea statului, în condiții de egalitate cu celelalte categorii eligibile.

- 5.10 Consiliul atrage atenția că aceste ajustări nu impun o sarcină disproporționată, or C.S. Dmitri se află deja la evidența CNAS și este inclusă în lista nominală care este prezentată CNAM, respectiv, există o bază normativă. Mai mult, ajustările tehnice pentru ca baza de date să fie mai flexibilă pot fi făcute cu rațiune umană și nu presupune un efort disproporționat scopului de a oferi unei persoanei ceea ce i se cuvine în mod legal.
- 5.11 Astfel, Consiliul subliniază necesitatea aplicării unei abordări mai flexibile din partea Statului atunci când Statul datorează protecție persoanelor, astfel precum Statul este flexibil atunci când identifică contribuabilul pentru a percepe taxe, inclusiv de la petiționar în perioada în care a fost ocupat în câmpul muncii. Or, în acest sens se acceptă o gamă mult mai largă de acte până și numărul certificatului de naștere sau al altui act de identitate (Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997, republicat la 08.02.2007, art. 5).

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, 8 lit. b) și art. 15 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, coroborat cu pct. 61 al Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate reprezintă discriminare.
2. Guvernul va reexamina condițiile de valabilitate a actelor de identitate pentru persoanele care au renunțat la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, pentru a asigura un tratament egal al persoanelor aflate în situații analoage.
3. Compania Națională de Asigurări în Medicină va reexamina posibilitățile tehnice, astfel încât să utilizeze alternativele tehnice existente pentru activarea polițelor de asigurare medicală a persoanelor care, din considerente religioase, au renunțat la actele de identitate din Sistemul național de pașapoarte al Republicii Moldova.
4. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
5. Decizia este cu drept de atac în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor pct. 65 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr.298 din 21.12.2012 și Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – Președinte

Oxana GUMENNAIA – Membră

Andrei BRIGHIDIN – Membru

Lucia GAVRILIȚĂ – Membră